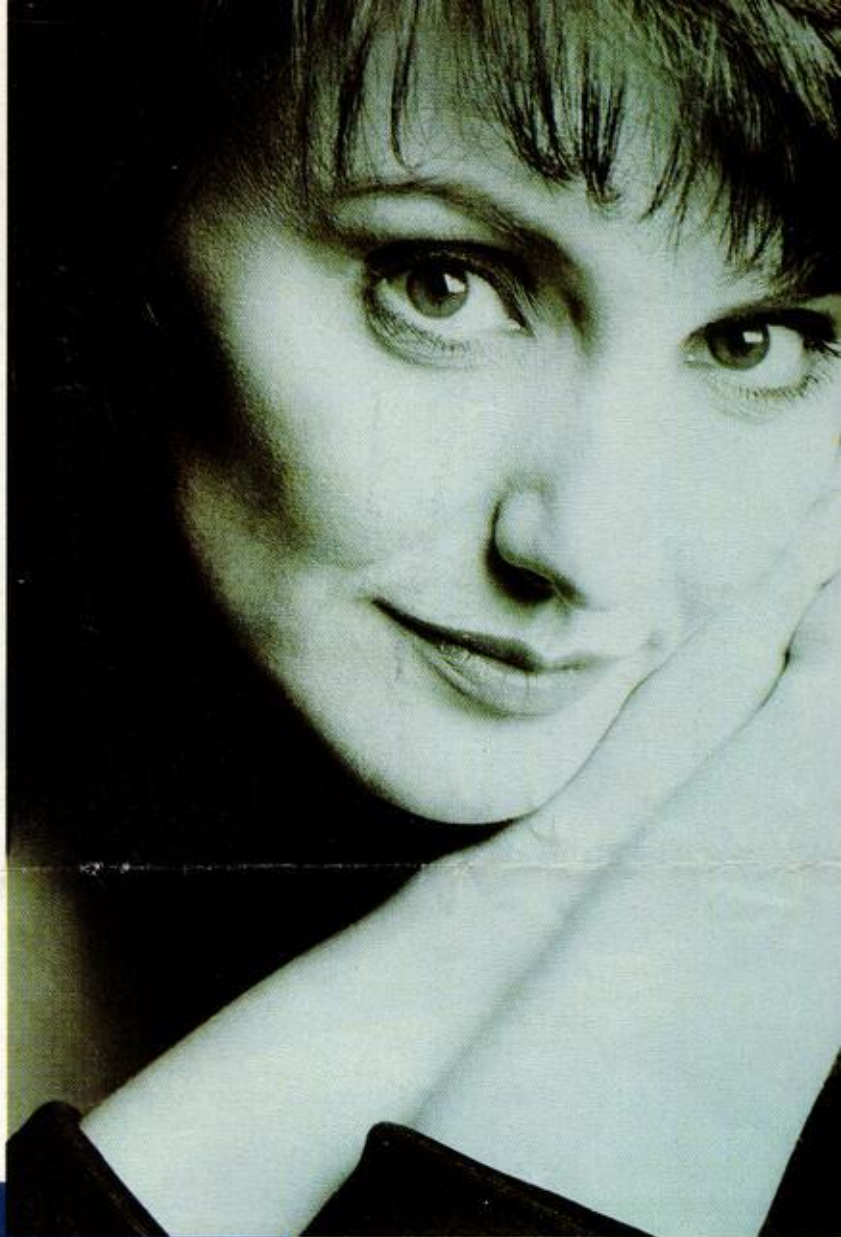

Η Άννα Καρένινα Μιλάει Ελληνικά

Η Τατιάνα Λύγαρη ερμηνεύει την ηρωίδα του Τολστόι στη δίγλωσση παράσταση του Ακαδημαϊκού Θεάτρου του Τβερ

“Γιατί κανείς δεν καταλαβαίνει την Άννα Καρένινα;”, αναρωτιέται η μεγαλύτερη σε κυκλοφορία εφημερίδα της Ρωσίας “Κοσμομόλκαγια Πράβντα” αναφερόμενη στην πειραματική παράσταση του Ακαδημαϊκού Θεάτρου του Τβερ που μόλις ανέβασε το ομώνυμο έργο. Στο έργο, που βασίστηκε στο γνωστό μυθιστόρημα του Τολστόι, όλοι οι συντελεστές μιλούν ρωσικά ενώ η πρωταγωνίστριά του ελληνικά. Και αυτή η πρωταγωνίστρια δεν είναι άλλη από τη δική μας **Τατιάνα Λύγαρη**. Κατ’ επέκταση το δράμα του Αλεξί Αλεξάντροβιτς Καρένιν και της συζύγου του Άννας δεν εκφράζεται μόνο μέσα από την έλλειψη επικοινωνίας που τους οδηγεί σε μια χαώδη κοινή ζωή, αλλά και μέσα από το παραστασιολογικό γεγονός στο οποίο οι ήρωες μιλούν - στην κυριολεξία - “διαφορετική γλώσσα”.

Αυτή την ενδιαφέρουσα “εκδοχή” θα δούμε και εμείς στο Δημοτικό Θέατρο του Πειραιά στις 4, 5, 6 και 7 Οκτωβρίου, αφού η Τατιάνα Λύγαρη και η νεοϊδρυθείσα καλλιτεχνική εταιρεία “Αξάνα” μετεκάλεσαν το Θέατρο Τβερ για μια σειρά

Handwritten signature

παρουσιάζουν στη χώρα μας. Το θεατρικό αυτό ιδρύθηκε το 1745 και γιορτάζει εφέτος τα 250 χρόνια λειτουργίας του, συνεχίζοντας την παράδοση της ρωσικής εθνικής δραματικής τέχνης, ενός πρόσφατα τιμήθηκε με τον ανώτατο τίτλο του Ακαδημαϊκού Θεάτρου. Ψυχή του είναι η σκηνοθέτις και καλλιτεχνική διευθύντρια την τελευταία εικοσαετία **Βέρα Εφραίμοβα**. Στο επετιμακό ρεπερτόριό του περιλαμβάνονται 27 έργα που παίζονται στις τρεις σκηνές του, ενώ η "Άννα Καρένινα" έχει ήδη παρουσιαστεί στο θέατρο Πούσκιν στην Πετρούπολη και στο θέατρο Τέχνης της Μόσχας.

Για την Τατιάνα Λύγαρη, και η συνεργασία με το συγκεκριμένο θέατρο και η επαφή της με μια άλλη κουλτούρα ήταν πρόκληση. "Το γεγονός ότι ανέλαβα όλη αυτή την οργάνωση", λέει η ίδια, "ήταν ένα ρίσκο, ένα επικίνδυνο παιχνίδι με στόχο να διευρύνω τα όριά μου, να ξεπεράσω τις αντοχές μου, να προσπαθήσω επιτέλους να πραγματοποιήσω τις επιθυμίες μου. Παίζω με τη φωτιά στην κυριολεξία και κυρίως οικονομικά, γιατί όλο το εγχείρημα μπορεί να αποδειχθεί καταστρεπτικό".

Από την άλλη πλευρά, ανιχνεύοντας τρόπους για να προσεγγίσει τον πρωταγωνιστικό ρόλο "πάτησε" σε δικά της βιώματα, εκστρατεύοντας ταυτόχρονα ένα οπλοστάσιο κοινών σημείων ανάμεσα στον εαυτό της και στη δραματική ηρωίδα. "Λένε συνήθως ότι οι ηθοποιοί δεν πλάθουν τους ρόλους, είναι οι ρόλοι", επισημαίνει. "Βλέπεις την Γκρέτα Γκάρμπο Άννα Καρένινα και δεν είναι η Καρένινα αλλά η Γκάρμπο. Ωστόσο δεν σε απασχολεί αυτό γιατί ο ρόλος έχει γίνει ο εαυτός της. Ιδιαίτερα οι ηθοποιοί που έχουν έναν όγκο δεν κάθονται να χτίσουν λιθαράκι λιθαράκι τον ρόλο· τον ρουφάνε, τον ενσωματώνουν στην ιδιοσυγκρασία τους. Τα κοινά που βρίσκω ότι έχω με την Καρένινα είναι αρχικά η θηλυκή της φύση. Είναι μια γυναίκα αξιοπρεπής, σοβαρή, μετρημένη, η οποία υπολογίζει τον κοινωνικό περίγυρο, πράγμα που είναι πολύ έντονο στον χαρακτήρα μου. Ζει μια μετρημένη, ισορροπημένη ζωή όπου ο έρωτας χτυπάει την πόρτα της καρδιάς της. Από 'κει και πέρα είναι αυτοκαταστροφική και... δεν της μοιάζω".

Η Άννα Καρένινα μη μπορώντας να αντιμετωπίσει το βάρος της ερωτικής της απογοήτευσης, την κοινωνική απόρριψη, την ακύρωση των ονείρων της, αυτοκτονεί. Την επώδυνη αυτή εσωτερική διαδρομή ακολουθεί βήμα βήμα η παράσταση του Ακαδημαϊκού Θεάτρου του Τβερ χωρίς "πρωτοποριακές" προφάσεις ή άλλου τύπου σκηνοθετικά ευρήματα. Είναι μια παράσταση "κλασική", συμπορεύεται με τη γενικότερη γραμμή του θιάσου, που άλλωστε υπήρξε από την αρχή ένας από τους μόνιμους θεατρικούς πυρήνες της Ρωσίας στους οποίους στηρίχθηκε όλη η μετέπειτα κλασική ρωσική δημιουργία.

Η σκηνοθέτις Βέρα Εφραίμοβα - τιμημένη με τον τίτλο του Καλλιτέχνη του Λαού της Ρωσίας, όπως επίσης και ο πρωταγωνιστής **Αλεξάντρ Τσουίκωφ** (ερμηνεύει τον Καρένιν) - προσήγγισε με ψυχαναλυτική ματιά το έργο αναπαράγοντας παράλληλα την διαβρωτική μελαγχολική ατμόσφαιρα του Τολστόι. Οι όποιες προεκτάσεις ξεπηδούν από τη διγλωσση παρουσίαση του δράματος δικαιώνοντας τα περί πρωτοτυπίας σχόλια του Τύπου. Ας σημειωθεί ότι τέτοιου είδους εγχειρήματα έχουμε ήδη απολαύσει από δυτικούς σκηνοθέτες, με πρωτεργάτη τον **Πίτερ Μπρουκ**. Η Τατιάνα Λύγαρη, ανήσυχη και "ανικανοποίητη", αισθάνεται την ανάγκη να προχωρήσει πιο 'κει.

Αν και θεωρεί ότι στα μέτρα και στα σταθμά των δικών της φιλοδοξιών ως τώρα πέτυχε κάποια πράγματα, δεν επαναπαύεται στην πορεία που έχει ήδη χαράξει. Νιώθει την ανάγκη να ριψοκινδυνέψει, να πειραματιστεί, να αντιμετωπίσει τα παραστασιακά συμβάντα μέσα από μια διαφορετική οπτική. Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη, μια πόλη που την κουβαλάει μέσα της και έχει πάντα την αίσθηση ότι την περιμένει. Εκεί σπούδασε - παράλληλα στη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου και στη Δραματική Σχολή του Κρατικού Θεάτρου - και εκεί άρχισε την καριέρα της. Ασχολήθηκε με όλα τα είδη θεάτρου: από αρχαίο δράμα ως επιθεώρηση και από μπουλνάρ ως καφέ-θέατρο και κλασικό ρεπερτόριο. Επιπλέον έκανε σίριαλ στην τηλεόραση, ακόμη και διαφημίσεις. "Γι' αυτό", επισημαίνει, "πολλές φορές οι μεν εμπορικοί με κατηγορούσαν ως διανοούμενη, οι δε κουλτουριάρδες ως εμπορική. Πιστεύω ότι τέτοιου είδους τοποθε-

τήσεις είναι λάθος, ένας άνθρωπος είναι ή δεν είναι σοβαρός μέσα του. Στους σοβαρούς "επιτρέπω" κάθε είδους ανοησία και την συγχωρώ. Στους μη σοβαρούς δεν δέχομαι τη σοβαροφάνεια τους. Η τάση που έχουν, ακόμη και οι κριτικοί, να σε κατατάσουν σε μια κατηγορία μόνο και μόνο γιατί κάποτε, για παράδειγμα, έπαιξες μπουλνάρ, είναι εξοργιστική. Εγώ προσωπικά "ψάχνομαι" σε κάθε δουλειά που αναλαμβάνω. Άλλοτε εκτίθεμαι στο φως και άλλοτε "θάβομαι" στη σκιά. Αυτός είναι, νομίζω, και ο λόγος που δεν έγινα "star". Διαρκώς "πατούσα φρένο" και όταν είχα μια εμπορική επιτυχία ή επόμενη κίνησή μου ήταν να αποτραβιέμαι". Η παράσταση της "Άννας Καρένινα" είναι μια ευκαιρία για την ηθοποιό να μαθητεύσει σε έναν άλλο χώρο, να επεξεργαστεί τα εκφραστικά μέσα της, να ανοίξει ένα παράθυρο στο άπειρο του θεατρικού σύμπαντος. Είναι δηλαδή ακόμη ένα σημαντικό έναυσμα για την εξερεύνηση του εαυτού της. ♦

Η Τατιάνα Λύγαρη και η σκηνοθέτιδα Βέρα Εφραίμοβα σε μια σκηνή από τις πρόβες της "Άννας Καρένινα"

